

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 27 februari 1931 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående företräde för inhemskt bränsle vid upphandling för statliga, kommunala och vissa enskilda inrättningars behov.

(2:a avd.)

Uti två likalydande, till jordbruksutskottet hänvisade motioner, nr 149 i första kammaren av herr *Julin m. fl.* och nr 238 i andra kammaren av herr *Strindlund m. fl.*, har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhänga om sådan komplettering av bestämmelserna i Kungl. Maj:ts cirkulär (Sv. F. nr 426 och 427) av den 12 december 1930 angående företräde för svenska lantbruksprodukter vid upphandling för statliga, kommunala och vissa enskilda inrättningars behov, att liknande företräde jämväl tillförsäkras inhemskt bränsle.

Beträffande de skäl, som anförts såsom stöd för denna framställning, får utskottet hänvisa till motionerna.

Såsom jämväl motionärerna berört, var frågan om åtgärder till främjande av eldning med inhemskt bränsle särskilt i statens byggnader föremål för behandling vid 1930 års riksdag. I anledning av väckta motioner anförde riksdagen i skrivelse den 27 maj 1930 (nr 251) följande.

1930 års
riksdags
skrivelse.

»Riksdagen delar den meningen, att det för landet skulle vara av stor ekonomisk betydelse, om inhemskt bränsle i större utsträckning kunde komma till användning. Detta icke allenast därför att importen av kol skulle kunna minskas, utan det skulle också vara av gagn för skogsskötseln genom att gallringsvirke o. d. kunde komma till användning samt öka arbetstillfällena särskilt i skogrika trakter. Å andra sidan får man icke förbise, att eldning med ved på många platser otvivelaktigt skulle ställa sig dyrare än eldning med kol eller koks, såsom framgår av de till omförmälda utskott år 1928 inkomna yttrandena. Priserna på respektive ved och kol torde dock på åtskilliga orter stå i en sådan relation till varandra, att eldning med ved ställer sig ekonomiskt lika fördelaktigt eller fördelaktigare än eldning med kol, ehuru man dock av en eller annan anledning eldar med kol. Under sådana förhållanden synes det riksdagen synnerligen önskvärt, om man i vidare utsträckning än vad nu sker undersökte möjligheterna att övergå till eldning med ved. Det bör givetvis därvid dock tillses, att man icke övergår till ett dyrare bränsle, som föranleder avsevärt ökade kostnader för statsverket.

En bidragande orsak till att man icke i större utsträckning, inom statens verk såväl som kommunala inrättningar och annorstädes, använder sig av

vedeldning är säkerligen också, att det icke finnes någon vedeldad magasinspanna, som helt tillfredsställer de anspråk, man bör ställa på en sådan. Det vore enligt riksdagens mening synnerligen önskvärt, om en dylik panna kunde konstrueras, och det bör, i händelse tillfälle yppar sig, ligga i statsmakternas intresse att på ett eller annat sätt understödja försöksarbeten för åstadkommande av en ekonomiskt och tekniskt fullgod vedeldningspanna.

Riksdagen får därför rikta Eders Kungl. Maj:ts uppmärksamhet på önskvärdheten av att en god vedeldad värmepanna om möjligt blir utexperimenterad och av att ved i större utsträckning måtte användas som bränsle i statens verk, där så lämpligen kan ske utan att sunda ekonomiska principer för verkens skötsel eftersättas.»

Enligt vad utskottet inhämtat, har socialstyrelsen den 25 november 1930 avgivit infortrat yttrande i anledning av vad riksdagen sålunda anförde. Detta yttrande har sedermera överlämnats till ingenjörsvetenskapsakademien för kännedom vid av akademien föranstaltade undersökningar rörande förbättrad vedeldningspanna.

Utskottet.

Utskottet delar motionärernas uppfattning om önskvärdheten av ökad förbrukning av inhemskt bränsle, men då 1930 års riksdag gjort hänvändelse till Kungl. Maj:t i samma ämne och utredning i anledning därav pågår, anser sig utskottet icke nu böra förorda en förnyad framställning i ämnet till Kungl. Maj:t. Utskottet vill emellertid uttala den förväntan, att den pågående utredningen snarast möjligt må bli slutförd.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motioner I:149 och II:238 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 26 februari 1931.

På jordbruksutskottets vägnar:]

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 16.

Reservation

av herrar *Tjällgren* och *Andersson* i Grimbo, som ansett, att utskottets yttrande bort hava följande lydelse:

»Utskottet delar motionärernas uppfattning om betydelsen av ökad förbrukning av inhemskt bränsle och finner vad motionärerna anført angående önskvärdheten av att redan nu i den mån det är möjligt säkra avsättningsmöjligheterna för nästa bränslesäsong beaktansvärt. Då den av motionärerna förordade kompletteringen av bestämmelserna rörande företräde för inhemska produkter dessutom synes kunna ske oberoende av den pågående utredningens resultat, vill utskottet bemötta,

att riksdagen — med bifall till motionerna I: 149 och II: 238 — måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhölla om sådan komplettering av bestämmelserna i Kungl. Maj:ts cirkulär (Sv. F. nr 426 och 427) av den 12 december 1930 angående företräde för svenska lantbruksprodukter vid upphandling för statliga, kommunala och vissa enskilda inrättningars behov, att liknande företräde jämväl tillförsäkras inhemskt bränsle.»